

**PROTOKÓŁ Z PRZEBIEGU
DZIESIĄTEGO POSIEDZENIA REGIONALNEJ SIECI TEMATYCZNEJ
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
8 sierpnia 2012 r.**

Posiedzenie odbyło się w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego przy ul. M. Curie-Skłodowskiej 73 w sali 16 w dniu 8 sierpnia 2012 roku w godzinach: 10.00 – 14.30.

W posiedzeniu uczestniczyło **27 osób**:

- 21 członków RST, w tym 15 członków z prawem do głosowania,
- Pan **Antoni Rutka**, ekspert oceniający strategię wdrażania projektów innowacyjnych *Nic o nas bez nas* i *Fundusz pożyczkowy ES*.
- 5 osób reprezentujących beneficjentów projektów innowacyjnych.

Lista osób, które wzięły udział w posiedzeniu stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu. Pod nieobecność Przewodniczącego Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego Pana **Piotra Calbeckiego**, Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego funkcję związaną z przewodniczeniem obradom pełniła wiceprzewodnicząca Pani **Milena Skopińska**, naczelnik Wydziału Zarządzania EFS.

Pani Milena Skopińska przywitała zebranych członków RST oraz gości następnie przedstawiła planowany porządek obrad:

- *Prezentacja projektu innowacyjnego Nic o nas bez nas oraz opinii eksperta o strategii wdrażania,*
- *Dyskusja oraz głosowanie nad Uchwałą nr 8/2012 w sprawie strategii wdrażania projektu innowacyjnego Nic o nas bez nas,*

- Prezentacja projektu innowacyjnego **Fundusz pożyczkowy ES** oraz opinii ekspert o strategii wdrażania,
- Dyskusja oraz głosowanie nad Uchwałą nr 9/2012 w sprawie strategii wdrażania projektu innowacyjnego **Fundusz pożyczkowy ES**,
- Prezentacja fazy testowania projektu innowacyjnego **50+ doświadczenie** oraz opinii eksperta o produkcie finalnym.
- Dyskusja oraz głosowanie nad uchwałą nr 10/2012 w sprawie walidacji produktu finalnego projektu innowacyjnego **50+ doświadczenie**.
- Podsumowanie i zakończenie posiedzenia.

Szczegółowy porządek obrad stanowi załącznik nr 2 do niniejszego protokołu. Przewodnicząca proponowała rozpoczęcie posiedzenia RST od zatwierdzenia porządku obrad. Następnie poinformowała uczestników posiedzenia, że quorum wymagane do podjęcia przez RST decyzji w formie uchwały nie zostało zapewnione. Zgodnie z zapisami Regulaminu RST podjęto decyzję o kontynuowaniu posiedzenia i przyjęciu uchwały w trybie udzielenia pisemnej akceptacji. Następnie Pani Milena Skopińska poprosiła o zaprezentowanie strategii wdrażania projektu innowacyjnego *Nic o nas bez nas*. Głos zabrała Pani **Inga Katlewska**, Pani **Małgorzata Dysarz** oraz Pani **Natalia Lejbman**. Prezentacja stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu. W dalszej kolejności głos zabrał Pan Antoni Rutka, ekspert oceniający strategię wdrażania projektu. Prezentacja opinii eksperckiej stanowi załącznik nr 4 do niniejszego protokołu. Po wysłuchaniu obu prezentacji rozpoczęła się dyskusja.

- 1) Pani **Dorota Wróblewska**, dyrektor **Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej** zwróciła uwagę, że rzadko spotyka się ludzi zaangażowanych w tak trudne przedsięwzięcia. Projekt ma dużą szansę na odniesienie sukcesu. Innowacja w tym projekcie jest powrotem do tradycji np. harcerskiej. Wyraziła nadzieję, że do projektu będzie włączanych coraz więcej osób i będzie on dalej pomyślnie realizowany
- 2) Pan **Radosław Głowacki**, **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej** podkreślił, że wniosek o dofinansowanie omawianego projektu był pisany na starej wersji generatora wniosków o dofinansowanie PO KL i w związku z tym trudniej jest spełnić wymogi listy sprawdzającej do strategii, która jest spójna z nową wersją generatora wniosków. Być może dlatego pojawiły się uwagi eksperta odnośnie wskaźników.

- 3) Pan **Antoni Rutka**, **ekspert** dodał, że rzadko w przedsięwzięciach innowacyjnych pojawia się sytuacja taka jak w omawianym projekcie, że odbiorcy wsparcia stają się jego użytkownikami. Jest to kolejnym dowodem innowacyjności tego projektu.
- 4) Pani **Milena Skopińska**, naczelnik **Wydziału Zarządzania EFS** zapytała o kwestię działań związanych z lobbingiem i budowaniem koalicji w obszarze upowszechniania i włączania.
- 5) Pani **Malgorzata Dysarz**, **kierownik projektu *Nic o nas bez nas*** wyjaśniła, że były to działania prowadzone w pierwszym etapie realizacji projektu, które obejmowały spotkania osobiste z osobami, które mogły polecić uczestników projektu. Upowszechnianie i włączanie odbywa się zarówno w wymiarze horyzontalnym jak i wertykalnym. W formie spotkań z przedstawicielami różnych instytucji i stowarzyszeń. Na spotkaniu otwierającym projekt było obecnych 50 różnych instytucji, które pozytywnie odpowiedziały na zaproszenie. Była to zaskakująco duża frekwencja. Na kolejnym takim spotkaniu odbędzie się szkolenie dla osób zainteresowanych produktem. Podejmowano również działania informacyjne w lokalnej prasie i radiu dostosowane do grupy docelowej, do której miał być skierowany przekaz.
- 6) Pani **Milena Skopińska** poprosiła o przedstawienie sposobu doboru instytucji w fazie testowania.
- 7) Pani **Inga Katlewska**, **Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy** wyjaśniła, że osoba zgłaszająca się do projektu powinna wykazywać zainteresowanie udziałem w nim oraz powiązanie z instytucjami. Nie określono jednak konkretnej ilości pracowników z różnych instytucji. Projekt jest otwarty na pracowników różnych organizacji i różne obszary zagrożenia wykluczeniem społecznym. Dotąd w przypadku dwóch rekrutacji przynosiło to dobre efekty. W projekcie jest przewidziana rekrutacja jeszcze trzeciej grup uczestników, ale nie jest określone z jakimi konkretnymi instytucjami muszą być powiązani. Otwartość w procesie w rekrutacji wynika z dużej znajomości problemu przez realizatorów. W grupie docelowej są przede wszystkim OPS, PCPR, Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze, Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze, jak również stowarzyszenia działające w obszarze wykluczenia społecznego.
- 8) Pani **Milena Skopińska** zapytała o to, co w opinii realizatorów projektu będzie świadczyło o jego sukcesie.

- 9) Pani **Małgorzata Dysarz** wskazała, że sukcesem będzie świadomość wśród ludzi, że zostało wypracowane narzędzie, z którego można korzystać i że warto to robić bo przynosi ono efekty.

Pani Milena Skopińska podsumowała dyskusję. Zwróciła uwagę, że jest to bardzo ciekawy pomysł na inwestowanie w kapitał społeczny w regionie, który ma szansę na udaną realizację. Zaproponowała głosowanie nad Uchwałą nr 8/2012 w trybie udzielenia pisemnej akceptacji z warunkowym zatwierdzeniem strategii wdrażania projektu innowacyjnego *Nic o nas bez nas*.

- 1) Pani **Alicja Polczyńska-Łagoda, Kujawsko-Pomorska Organizacja Pracodawców Lewiatan** zaproponowała, aby aneksować listę sprawdzającą eksperta o uwagi uwzględnione już przez beneficjenta i głosować nad bezwarunkową akceptacją strategii.
- 2) Pani **Milena Skopińska** wyjaśniła, że regulamin RST nie przewiduje takiej możliwości. Opinia eksperta wskazuje obszary wymagające doprecyzowania w strategii. Warunki zatwierdzenia strategii są później wskazane w uzasadnieniu do Uchwały.
- 3) Pan **Antoni Rutka** dodał, że podtrzymuje swoją opinię o warunkowej akceptacji omawianej strategii. W prezentacji wskazano, że zastrzeżenia z listy sprawdzającej zostały już uwzględnione przez realizatorów projektu, zmiany te należy teraz wprowadzić do strategii wdrażania.
- 4) Pani **Milena Skopińska** wyjaśniła, że po podjęciu decyzji przez RST uchwała trafia do IOK, w tym przypadku do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. Strategia zostanie tam poddana ponownej ocenie. Tak więc zakres wskazanych uwag może ulec zmianie.

Po przerwie kontynuowano obrady. Głos zabrała Pani **Małgorzata Kowalska** oraz Pan **Przemysław Woliński**, którzy przedstawili strategię wdrażania projektu innowacyjnego *Fundusz pożyczkowy ES* realizowanego przez CISTOR Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne. Prezentacja stanowi załącznik nr 5 do niniejszego protokołu. Następnie Pan **Antoni Rutka** omówił uwagi do strategii wdrażania tego projektu innowacyjnego. Prezentacja uwag eksperta stanowi załącznik nr 6 do niniejszego protokołu. Po wysłuchaniu obu prezentacji rozpoczęła się dyskusja.

- 1) Pani **Milena Skopińska** zgodziła się z opinią eksperta, że zaproponowany instrument inżynierii finansowej jest potrzebny na regionalnym rynku usług finansowych. Rozwiązanie to jest zbudowane z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań grupy

docelowej w województwie. Zapytała również o sposób testowania produktu, w założeniach wskazano, że produkt będzie testowany tylko przez jeden podmiot. Czy tak przyjęte rozwiązanie będzie wystarczające do uzyskania wiarygodnej informacji zwrotnej? Ponadto krótki okres realizacji projektu nie pozwoli na przetestowanie wszystkich procesów zaplanowanych w projekcie. Zadała także pytanie o przedstawiony sposób podziału odpowiedzialności w zakresie ryzyka pomiędzy funduszem pożyczkowym a poręczeniowym. Poprosiła również o wyjaśnienie funkcji punktu konsultacyjnego po okresie realizacji projektu oraz uzasadnienie terminu wydawania decyzji o przyznaniu pożyczki.

- 2) Pan **Przemysław Woliński, Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy** wyjaśnił, że zaproponowana w projekcie procedura jest jak wzór matematyczny. Do jej przetestowania wystarczy tylko jedna instytucja, a zaproponowana oferta będzie dostępna dla innych organizacji. W procesie testowania założono wydanie trzech decyzji o udzieleniu pożyczki. Cała procedura zawiera również odmowę udzielenia pożyczki, co spełni wymogi ilości testowanych instytucji. Na dzień dzisiejszy zainteresowanie projektem jest tak duże, że prawdopodobnie zostanie podpisanych więcej niż 3 umowy. Nie wiadomo również czy uda się przetestować całą procedurę, np. windykację, której beneficjent wolałby nie testować wcale. Na obecnym etapie nie jest możliwe przewidzenie jakie podmioty będą ubiegały się o pożyczkę i na jak długi okres spłaty pożyczka zostanie udzielona.
- 3) Pani **Milena Skopińska** zapytała o wysokość środków przeznaczonych na pożyczki.
- 4) Pan **Przemysław Woliński** wyjaśnił, że jest to kwota 100 000 zł, która może zostać zwiększona jeśli będzie zainteresowanie ze strony PES. Jednakże nie wskazano tego we wniosku, aby uniknąć problemów z rozliczeniem wskaźników projektu.
- 5) Pani **Milena Skopińska** wskazała, że nie jest istotne testowanie produktu na określonej kwocie środków przeznaczonych na pożyczki, ale testowanie pewnego modelu. Zaproponowała skrócenie okresu przyznawania pożyczek w pilotażowej fazie realizacji projektu, aby przetestować więcej opracowanych procedur.
- 6) Pan **Przemysław Woliński** wskazał, że nawet jeśli zostanie udzielona pożyczka na 60 miesięcy to w okresie 10 miesięcy testowania produktu zostanie przetestowanych 90% procedur, ponieważ pożyczka będzie w tym czasie monitorowana. Przetestowane nie zostanie jedynie wydanie zaświadczenia o spłacie pożyczki co jest standardową procedurą nie wymagającą testowania. Najważniejszym elementem jest oszacowanie ryzyka przy udzieleniu pożyczki i jej monitorowanie. Beneficjent nie może również

założyć, że pożyczki będą udzielane jedynie na 6 miesięcy, ponieważ PES-y mogą nie być zainteresowane tego typu instrumentem. Projekt ten jest przedsięwzięciem na pograniczu inżynierii finansowej i projektu społecznego. Środki na pożyczki w tym projekcie nie pochodzą ze środków publicznych, co umożliwi udzielanie pożyczek pod pomostowych dla realizatorów projektów unijnych bez zagrożenia podwójnym finansowaniem.

- 7) Pani **Małgorzata Kowalska, CISTOR** odniosła się do pytania o rolę punktu konsultacyjnego w projekcie. W projekcie są przewidziane szkolenia dla Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) przypisane do zadań związanych z informacją. W przyszłości jest planowane, aby rolę informacyjno-promocyjną oraz doradczą przejęły OWES.
- 8) Pan **Przemysław Woliński** dodał, że został poproszony przez Fundusz Współpracy o szkolenie doradców OWES w zakresie korzystanie przez PES z instrumentów inżynierii finansowej. Trwałość projektu zostanie więc zachowana również poprzez takie działania.
- 9) Pan **Michał Neumann, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej** wskazał, że trudności z zapewnieniem płynności finansowej są podstawowym problemem PES. Temat innowacyjny został wybrany przez ROPS, aby zaradzić temu zjawisku, co można obserwować w zaprezentowanym projekcie. W przyszłej perspektywie finansowej 2014-2020 ekonomia społeczna będzie miała szczególne znaczenie. Projekty tego typu mają więc obecnie duże znaczenie dla przygotowania PES do nowych możliwości jakie przyniesie przyszła perspektywa finansowania. Podmioty ekonomii społecznej funkcjonują jak normalne firmy jeśli chodzi o ryzyko biznesowe. Być może dzięki mechanizmom takim jak zaproponowany w projekcie nie będą narażone na upadłość z powodu braku płynności finansowej.
- 10) Pan **Przemysław Woliński** zwrócił uwagę, że w projekcie będą testowane przede wszystkim procedury udzielania pożyczki z poręczeniem dla PES a nie formy i sposoby działalności tych podmiotów.

Na tym zakończyła się dyskusja. Pani **Milena Skopińska** zwróciła się do zebranych z pytaniem o charakter uchwały jaka będzie podejmowana w sprawie strategii wdrażania tego projektu. Zaproponowała, aby głosować nad warunkowym zatwierdzeniem strategii wdrażania, ponieważ w liście sprawdzającej zawarte są uwagi techniczne co do treści tego dokumentu.

- 1) Pan **Przemysław Woliński** nie zgodził się z tym stwierdzeniem. Wskazał, że uwagi eksperta mają charakter techniczny a nie merytoryczny, nie dotyczą sposobu wdrażania strategii. Należy wziąć pod uwagę, że rekomendacja warunkująca mówi o tym, że dokument został przygotowany w sposób nieprawidłowy, a to stawia beneficjenta w złym świetle.
- 2) Pani **Milena Skopińska** nie zgodziła się z tym stanowiskiem. Wyjaśniła, że zasadą jest, że strategia jest poprawiana zgodnie ze wskazaniem z listy sprawdzającej eksperta. Jeżeli eksperci wskazywali uwagi i niedociągnięcia nawet techniczne, to były one wskazywane jako warunki w uzasadnieniu do uchwały RST. Opinia Sieci Tematycznej ma wspomagać Instytucję Ogłaszającą Konkurs w ocenie strategii i wypracowaniu najbardziej wartościowego materiału.
- 3) Pan **Zenon Wiśniewski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika** poprosił o przedstawienie statystyk, jak dotychczas przebiegało opiniowanie strategii wdrażania projektów innowacyjnych.
- 4) Pani **Milena Skopińska** wyjaśniła, że wszystkie dotychczas opiniowane strategie zostały zatwierdzone warunkowo. Następnie IOK ponownie analizowały dokumenty i decydowały, które ze wskazań warunkujących zatwierdzenie dokumentu strategii uwzględnić. Ostateczną decyzję podejmowała zawsze IOK.
- 5) Pan **Radosław Głowacki, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej** dodał, że wskazanie uwag w uchwale pomaga IOK w dokładniejszej analizie dokumentu.
- 6) Pan **Przemysław Woliński** zapytał, czy wszystkie uwagi RST do strategii zawarte w uchwale muszą być przez beneficjenta uwzględnione.
- 7) Pani **Milena Skopińska** wyjaśniła, że ostateczną decyzję o zakresie zmian w strategii podejmuje IOK biorąc pod uwagę również dyskusję na posiedzeniu RST.
- 8) Pan **Radosław Głowacki** zaproponował, aby w uzasadnieniu do uchwały wskazać tylko te uwagi, które nie zostały już uwzględnione w prezentacji beneficjenta. Wiele wątpliwych kwestii z listy sprawdzającej zostało już wyjaśnionych podczas dyskusji na posiedzeniu.
- 9) Pani **Milena Skopińska** zaproponowała, aby w uzasadnieniu do projektu uchwały wpisać wszystkie zgłoszone uwagi i po zapoznaniu się z nimi członkowie Sieci będą głosować nad każdym z zastrzeżeń czy powinno znaleźć się jako warunek przyjęcia uchwały.
- 10) Pan **Antoni Rutka** dodał, że jego opinia dotyczy strategii w kształcie w jakim została złożona do sekretariatu RST. Beneficjenci znając uwagi mogli dostosować prezentację

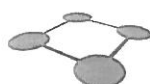

projektu do wskazań z listy sprawdzającej, ale strategię wdrażania i tak wymagają poprawy.

- 11) Pan **Michał Neumann** zwrócił uwagę, że dla członków Sieci konieczna byłaby informacja ze strony eksperta, które z jego wskazań zostały uwzględnione, a które nadal wymagają poprawy.
- 12) Pan **Antoni Rutka** wyjaśnił, że każdy beneficjent będzie musiał złożyć poprawioną strategię uwzględniającą uwagi.
- 13) Pani **Milena Skopińska** dodała, że materiał opiniowany przez eksperta różni się każdorazowo od prezentacji projektu przez beneficjenta na posiedzeniu RST. Wszystkie decyzje dotychczas podjęte przez RST były przygotowywane według tego samego schematu postępowania.
- 14) Pan **Przemysław Woliński** zapytał, czy okres oczekiwania na decyzję RST skraca okres realizacji projektu.
- 15) Pan **Antoni Rutka** wyjaśnił, że okres oczekiwania na decyzję RST i IOK stanowi przerwę w realizacji projektu, która powinna być wcześniej zaplanowana przez beneficjenta w harmonogramie.
- 16) Pani **Małgorzata Kowalska** zwróciła uwagę, że stawia to beneficjenta w trudnej sytuacji ze względu na krótki okres realizacji projektu, może zabraknąć czasu na szkolenia i działania upowszechniające.
- 17) Pani **Milena Skopińska** wyjaśniła, że decyzja o przesunięciu okresu realizacji projektu należy do IOK.

Po przerwie kontynuowano obrady. Pani **Milena Skopińska** poprosiła o zabranie głosu przedstawicieli Caritas Polska. Pani **Justyna Ratajczak** i Pan **Rafał Parol** przedstawili proces testowania produktu finalnego projektu innowacyjnego **50+ doświadczenie**. Prezentacja stanowi załącznik nr 7 do niniejszego protokołu. Z powodu obowiązków służbowych ekspert oceniający produkt finalny Pani **Grażyna Bolewska** nie mogła uczestniczyć w posiedzeniu RST. Arkusz oceny produktu finalnego projektu innowacyjnego **50+doświadczenie** stanowi załącznik nr 8 do niniejszego protokołu. Po wysłuchaniu prezentacji rozpoczęła się dyskusja.

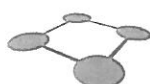
- 1) Pani **Magdalena Bergmann, Fundacja Gospodarcza Pro Europa** zapytała o to, która z motywacji do udziału w projekcie ze strony pracodawcy czy ze strony pracownika dominowała w projekcie.
- 2) Pan **Rafał Parol** wyjaśnił, że do projektu rekrutowano najpierw firmę, dopiero później pracodawca wskazywał pracowników 50+. Zasadą było, że jeśli pracodawca

przystąpił do udziału w projekcie pracownicy również chętnie się zgadzali. W dwóch przypadkach pracownicy nie wyrazili zgody na udział w projekcie pomimo aprobaty ze strony pracodawcy. Zachętą do udziału w projekcie były niewątpliwie szkolenia indywidualne bez ograniczenia tematycznego oraz szkolenia z radzenia sobie ze stresem.

- 3) Pani **Krystyna Pietrasińska, Excellence Consoulting Pietrasińscy** zapytała w jaki sposób z wypracowanymi narzędziami mogą sobie poradzić firmy, które nie mają wyodrębnionego działu HR w swojej strukturze. Zadała również pytanie o to, kto był partnerem do rozmów w firmach, w których nie było wyspecjalizowanych działów HR.
- 4) Pani **Justyna Ratajczak** wyjaśniła, że opracowany poradnik jest bardzo praktycznym narzędziem. Pracodawca może wybrać sobie odpowiedni zakres w zależności od sytuacji firmy. Specjalistyczna wiedza w zakresie kadr nie jest tu potrzebna. Wystarczą w zupełności miękkie kompetencje interpersonalne. Można do tego zaangażować osobę, która zna specyfikę i potrzeby firmy. Używanie podręcznika nie wymaga posiadania w firmie specjalistycznego działu HR. W projekcie są konkretne przykłady na to, że zastosowanie wypracowanych narzędzi rzeczywiście przyniosło efekt. Pracownicy zmienili stanowisko w firmie lub awansowali, mogli również lepiej wykorzystać swój potencjał.
- 5) Pan **Rafał Parol** wyjaśnił, że rozmowy były prowadzone z osobą odpowiedzialną za zarządzanie pracownikami lub panią z działu kadr. Wypracowane narzędzia nie były dla nich zbyt trudne do stosowania. Warunkiem była otwartość na zaproponowane rozwiązanie oraz poparcie ze strony przełożonych. W okresie testowania nie wszystkie firmy, do których skierowano propozycje wyraziły zainteresowanie udziałem w projekcie. Przeprowadzono ok. 80 rozmów, a 24 firmy ostatecznie wzięły udział w przedsięwzięciu.
- 6) Pan **Radosław Głowacki** zapytał, czy zaproponowane metody mogą zostać wykorzystane dla innych grup wiekowych. Czy w związku z tym produkt dalej spełnia warunki konkursu innowacyjnego w temacie: *Metody utrzymania aktywności zawodowej pracowników w grupie wiekowej 50+*.
- 7) Pani **Justyna Ratajczak** wyjaśniła, że beneficjent miał od początku realizacji projektu świadomość, że musi pogodzić temat konkursu z potrzebami pracodawców, którzy nie chcą skupiać się na tej jednej grupie wiekowej. Produkty finalne mogą być wykorzystane w odniesieniu do innych grup wiekowych, ale w obydwu produktach są

wyróżnione te elementy, które dotyczą osób 50+. Produkty zawierają wskazówki na temat specyfiki osób 50+, które mogą być wykorzystane przez pracodawców.

- 8) Pan **Rafał Parol** wskazał przykłady pracownika firmy Casus, który po zakończeniu udziału w projekcie otrzymał nowy dział w firmie oraz pracownika firmy Elana, który został przeniesiony do innego działu, gdzie mógł wykorzystać lepiej swoje możliwości i utrzymać zatrudnienie. Szkolenia zawodowe w ramach projektu przyczyniły się do podniesienia kadrowego potencjału firm oraz osobistego potencjału zawodowego pracowników.
- 9) Pani **Justyna Ratajczak** dodała, że wnioskiem z realizacji projektu jest stwierdzenie, że problem 50+ zaczyna się dużo wcześniej już „po czterdziestce”. Dzięki zastosowaniu narzędzi wypracowanych w projekcie dla osób młodszych będzie można w przyszłości uniknąć problemów jakich obecnie doświadczają osoby 50+.
- 10) Pan **Radosław Głowacki** zwrócił uwagę, że każdy z projektów, który dotyczy utrzymania zatrudnienia teoretycznie dotyczy osób 50+, bo każdy kiedyś będzie w tym wieku. Wskazał, że drugi w produktach finalnych Obserwatorium Rynku Pracy nie jest ukierunkowany w szczególności na grupę docelową jaką stanowią osoby 50+.
- 11) Pani **Milena Skopińska** zapytała czy zaobserwowano zmianę postawy przedsiębiorców wobec zaproponowanych metod i rozwiązań w trakcie trwania projektu.
- 12) Pani **Justyna Ratajczak** wyjaśniła, że dowody na zmianę postaw pracodawców znajdują się w wynikach ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej. Na podstawie obserwacji pracowników, którzy wzięli udział w projekcie pracodawcy odkryli w nich nowy potencjał. Są to pracownicy, którzy nadal mogą się rozwijać i wnieść coś wartościowego do funkcjonowania firmy.
- 13) Pani **Milena Skopińska** zadała pytanie o to, czego nie udało się w projekcie zrealizować, a co jednocześnie może być wskazówką dla innych beneficjentów działających w tym obszarze.
- 14) Pani **Justyna Ratajczak** wyjaśniła, że trudnością było dotarcie do pracodawców. Należy liczyć się z ich niewielką otwartością na wprowadzanie nowych rozwiązań. Sukcesem projektu było pozyskanie do współpracy organizacji pracodawców. Pozwoliło to na dotarcie do podmiotów bardziej aktywnych, jest to istotne zwłaszcza na etapie upowszechniania rezultatów.
- 15) Pan **Rafał Parol** dodał, że pracownicy 50+ czuli się czasem gorsi, że zostali zaproszeni do projektu ze względu na swój wiek. Podobnie pracodawcy odczuwali

czasem dyskomfort z powodu propozycji „uczenia” ich zarządzania własną firmą. Propozycja wdrożenia Strategii zarządzania wiekiem nie zawsze spotykała się z pozytywnym odzewem. Pojawiały się również problemy kiedy pracodawca uzależniał udział pracownika w projekcie od wyboru dla niego konkretnego szkolenia. Wówczas nie podejmowano współpracy z taką firmą. Nieudanym działaniem była też próba zaproszenia pracowników do udziału w pracach Obserwatorium Rynku Pracy. Nie wykazali zainteresowania tym przedsięwzięciem.

- 16) Pan **Zenon Wiśniewski** zwrócił uwagę, że było to wiadome, że trzecia z zaproponowanych strategii – Zarządzania elastycznymi formami zatrudnienia i czasem pracy nie spotka się z zainteresowaniem. Podobne badania były prowadzone przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy. W badaniu wzięło udział 1200 osób starszych z regionu. Wyniki świadczyły o tym, że pracownicy nie mają oczekiwań od pracodawców w tym zakresie, a pracodawcy stosują elastyczne formy zatrudnienia głównie z powodów oszczędnościowych.
- 17) Pani **Milena Skopińska** zgodziła się z Panem Radosławem Głowackim, że pomiędzy dwoma wypracowanymi produktami finalnymi nie ma wzajemnego powiązania. Następnie odniosła się do oceny produktu przez eksperta wskazując, że najniżej oceniona została jego innowacyjność, z uwagi na dużą ilość instrumentów wsparcia skierowanych do tej grupy. Najwyżej oceniona została potencjalna efektywność produktu. Zwróciła uwagę, że zasygnalizowane tematy są bardzo aktualne i mają odzwierciedlenie w dokumentach strategicznych dla województwa, szczególnie w zakresie budowania kapitału społecznego. Zaproponowała, aby głosować w trybie obiegowym nad pozytywną walidacją produktu.

Na tym zakończyła się dyskusja. Pani **Milena Skopińska** podziękowała zebranych za udział w posiedzeniu i głosy w dyskusji. Następnie poinformowała zebranych, że projekty Uchwał nr 8/2012, 9/2012 oraz 10/2012 zostaną przekazane członkom RST w korespondencji mailowej, a następnie decyzje RST w sprawie obu strategii zostaną przekazane do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.

Naczelnik
Wydziału Zarządzania
Europejskim Funduszem Społecznym

Milena Skopińska (1)

W/2 Prowadzącego RST WK-P

